

105

**Papildus informācija
par nepieciešamā finansējuma nodrošinājumu
Komerclikuma spēkā stāšanās nosacījumu izpildei**

12.02.2001.

Rīgā

Izpildot Ministru Kabineta 06.02.2001. sēdes protokola nr.6. 40. § (117-k, 231-k, 550-k), sniedzam papildus informāciju.

1. Uzņēmumu reģistra darba automatizācijai nepieciešamais finansējums.

1.1.Saskaņā ar Tieslietu ministrijas 02.10.2000. izveidotās valsts pasūtījuma piešķiršanas komisijas un SIA "Lursoft" sniegto informāciju ir jānodala šādas megasistēmas prasībām atbilstošas Uzņēmumu reģistra automatizēto sistēmu versijas:

- 1) Tieslietu ministrijas 1995.gadā īpašumā (bez autortiesībām) iegādātā automatizētā sistēma **LURS**,
- 2) **LURS 3.0.** (šobrīd UR ar to strādā) ir SIA "Lursoft" īpašums. **LURS 3.0.** t.sk. iekļauj:
 - a. iepriekšējās versijas **LURS** funkcijas,
 - b. Datu apmaiņas moduļus Interneta tīklam,
 - c. Sistēmas pārveidi no DOS vides uz WIN'95,
 - d. Sistēmas pārveidi grafiskā (Windows) vidē,
 - e. Integrāciju ar dokumentu vadības sistēmu.

Šī versija iekļauj arī Uzņēmumu reģistra no 1996. līdz 2000.gadam iegādātās sistēmas papildinājumu **lietošanas tiesības** uz noteiktu laiku (lielākoties uz 10 gadiem):

- a. Masu informācijas līdzekļu sistēma,
 - b. Sabiedrisko organizāciju sistēma,
 - c. Ārvalstu firmu pārstāvniecību sistēma,
 - d. Kreditoru pieteikumu sistēma,
 - e. NACE klasifikatora sistēma,
 - f. Bankrota reģistra sistēma,
 - g. Ārvalstu uzņēmumu uzskaites sistēma,
 - h. Reģionālo nodaļu sistēma Lurs-LOK,
 - i. Nodokļu maksātāju reģistrācijas un vienpadsmitzīmju koda piešķiršanas sistēma (uz nenoteiktu laiku).
- 3) **LURS 4.0.** ir SIA "Lursoft" īpašums un sastāv no:
- a. **LURS 3.0.**,
 - b. Sistēmas "Komercreģistrs".

Apakšsistēma "Komercreģistrs" ir savietojama tikai ar automatizētās sistēmas LURS pārbūvēto versiju LURS 3.0.

1.2. SIA "Lursoft" piedāvā:

1.2.1. A variantā

- a. iegūt ekskluzīvas ilgtermiņa (vismaz uz 10 gadiem ar tiesībām pagarināt to, ja puses godprātīgi pilda līguma nosacījumus) valsts pasūtītājam nepieciešamās sistēmas LURS 4.0. lietošanas tiesības,
- b. veikt sistēmas projektēšanu, izstrādi, ieviešanu,
- c. veikt apkalpošanu un uzturēšanu, iztrūkstošās informācijas ievadu,
- d. nodrošināt Uzņēmumu reģistra informācijas izsniegšanu valsts iestādēm saskaņā ar spēkā esošo likumdošanu, kas reglamentē Uzņēmumu reģistra darbību,
- e. bez papildus atlīdzības veikt ar Uzņēmumu reģistra jaunām funkcijām saistītu programnodrošinājuma izveidi, ieviešanu, apkalpošanu un uzturēšanu, kas var rasties Komerclikuma izmaiņu rezultātā.

Izsakot šādu piedāvājumu, pretendents piedāvā noslēgt ilgtermiņa līgumu, ietverot līdzšinējos sadarbības noteikumus, tai skaitā tiesības izmantot Uzņēmumu reģistrā uzkrāto publisko informāciju.

1.2.2. B variantā

- iegādāties apakšsistēmas "Komercreģistrs" īpašuma tiesības, kas ir savietojama tikai ar sistēmu LURS 3.0.

2001.gadā 600 000 Ls datorprogrammas un ar tās ieviešanu saistīto pakalpojumu iegāde (tāme sniegta pielikumā pievienotajā piedāvājuma izrakstā),
30 600 Ls sistēmas uzturēšanai un apkalpošanai (3 400 Ls mēnesī),

2002.gadā 40 800 Ls sistēmas uzturēšanai un apkalpošanai (3 400 Ls mēnesī).

Pievienotās vērtības nodoklis ir iekļauts norādītās summās.

Turpmākajos gados papildus būtu nepieciešama 2002.gadā norādītā summa, kā arī papildus investīcijas jaunu apakšsistēmu izveidošanai un papildinājumu izstrādāšanai Komerclikuma izmaiņu gadījumā vai papildus funkciju deleģēšanas gadījumā Uzņēmumu reģistram.

1.3. Tieslietu ministrija ierosina Ministru Kabinētam akceptēt A variantā minētā līguma noslēgšanu, jo tas neradītu valsts budžetam papildus izdevumus, nodrošinātu arī turpmāko programmatūras papildinājumu un pārveidojumu izstrādi bez papildus valsts budžeta līdzekļu izlietojuma un nodrošinātu valsts iestādes ar operatīvu iespēju iegūt informāciju elektroniskā veidā tāpat kā līdz šim.

2. Uzņēmumu reģistram nepieciešamais finansējums.

2.1. Papildus darbinieku nepieciešamība.

2.1.1. Uzņēmumu reģistrs, balstoties uz likumu "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" un citiem normatīvajiem aktiem šobrīd pilda aptuveni 17 funkcijas.

2.1.2. Stājoties spēkā Komerclikumam no 2001.gada 1.aprīļa un pieņemot "Komerclikuma spēkā stāšanās kārtības likumu", kas noteiktu, ka Komercreģistra turētājs ir Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrs, Uzņēmumu reģistram jāveic papildus esošajām vēl 16 jaunas funkcijas.

2.1.3. Uz šo brīdi viena pieteikuma reģistrācijai vidējais laika patēriņš ir 1,2 stundas. Pēc Uzņēmumu reģistra aprēķiniem, no 2001.gada 1.aprīļa komersanta reģistrācijai vai uzņēmumu (uzņēmējsabiedrību) pārreģistrācijai komercreģistrā vienas reģistrējamās vienības reģistrācijas procesā patērējams laiks varētu palielināties no 1,2 stundas uz 2 stundām, jo :

- 1) Komerclikums paredz papildus ziņu reģistrāciju un ziņu ievadišanu datu bāzē,
- 2) uzsākot komersantu reģistrāciju, nebūs nostiprinājušās praksē Komerclikuma normas un nebūs pieejama likuma normu piemērošanas vienvēidīga prakse, kas esošajiem darbiniekiem, pieņemot lēmumu, patērēs vairāk laika reģistrācijas procesā, lai konstatētu iesniegto dokumentu atbilstību Komerclikuma prasībām un motivētu lēmumu neatbilstību gadījumā,
- 3) nebūs izstrādāti saistošie norādījumi problemātisku vai strīdīgu gadījumu risināšanai,
- 4) veicot komersantu pārreģistrāciju, jāstrādā vienlaicīgi divās automatizētājās sistēmās, salīdzinot pārreģistrācijai iesniegtās ziņas ar Uzņēmumu reģistrā jau reģistrētām ziņām,
- 5) jaunās Komercreģistra sistēmas lietošana sākotnēji aizņems vairāk laika, kamēr jaunizveidotā sistēma tiks notestēta un notāri un datu ievades operatori iemācīsies strādāt ar jauno sistēmu,
- 6) lai nodrošinātu Komercreģistra ierakstu pareizību un izslēgtu pārrakstīšanās un neuzmanības kļūdas, Uzņēmumu reģistrs nodalīs Komercreģistra datu ievades procesu no reģistrācijas procesa, nodrošinot datu dubulto kontroli, kas paldzina veicamo reģistrācijas procesu,

7) vairāk jāsniedz mutiskas un telefoniskas konsultācijas par jaunām likuma prasībām un jāizskaidro tās, jo tā normu piemērošana būs sveša gan juristiem, gan uzņēmējiem,

8) vairāk būs jāizdod lēmumus par reģistrācijas atlikšanu vai atteikšanos reģistrēt, jo dokumentu sagatavotāji precīzi nepārzinās Komerclikuma normas vai tās interpretēs nepareizi. Pie kam atkārtoti iesniegto dokumentu likumība būs jāvērtē vēlreiz.

2.1.4. Ņemot vērā iepriekšējo gadu pieredzi uzņēmumu (uzņēmējsabiedrību) reģistrācijas dokumentu iesniegšanā (vidēji 130 pieteikumi dienā) un valsts notāru skaitu (20), ir paredzams, ka, pie pašreizējā valsts notāru apjoma varēs izskatīt dienā 80 pieteikumus, tas ir tikai 62 % no patreizējā pieteikumu skaita, jo reģistrācijas procesam tiks patērētas nevis 1,2 stundas, bet 2 stundas.

2.1.5. Uzņēmumu reģistrs plāno, ka reģistrējamo dokumentu apjoms varētu pieaugt uz 215 pieteikumiem dienā, kas nozīmē, ka pie esošā notāru skaita vienam notāram būtu jāizskata dienā 11 pieteikumi. Tas ir uz pusi vairāk nekā patreiz (6 pieteikumi dienā). Plānojot, ka sākotnēji reģistrācijas process aizņemtu katrai lietai 2 stundas, tad esošie notāri var izskatīt par diviem pieteikumiem mazāk nekā pašlaik. Veicot aprēķinus var secināt, ka lai pierēģistrētu visus 215 pieteikumus papildus jāpieņem vismaz 18 valsts notāri. Lai nodrošinātu reģistrācijas procesu, papildus jāpieņem vēl 7 darbinieki centrālajā iestādē un 10 darbinieki 8 reģionālajās nodaļās, kas veiks tehnisko datu ievadu, dubultu datu pareizības kontroli un sniegs konsultācijas.

2.1.6. Lai nodrošinātu visu iesniegto reģistrācijas pieteikumu izskatīšanu, Uzņēmumu reģistram nepieciešams pieņemt visus papildus plānotos darbiniekus jau no 2001.gada 1.aprīļa, jo :

1) jaunpieņemtajiem darbiniekiem jābūt kvalificētiem. Lai viņi varētu patstāvīgi un kvalitatīvi pieņemt lēmumus, apmācība prasītu 2 – 3 mēnešus. Rezultātā jaunpieņemtie darbinieki varētu uzsākt reģistrāciju tikai 2001.gada 2.ceturkšņa beigās un 3.ceturkšņa sākumā,

2) lietderīgāk būtu pieņemt jaunus darbiniekus ar Komerclikuma spēkā stāšanās, tā nodrošinot esošo un jaunpieņemto darbinieku vienlaicīgu apmācību, kas ļautu ietaupīt šim mērķim patērējamo laiku un līdz ar to arī līdzekļus, jo apmācība lielam skaitam darbinieku izmaksā lētāk,

3) gaidāms jaunu komersantu reģistrācijas pieteikumu skaita pieaugums uzreiz pēc Komerclikuma spēkā stāšanās.

2.1.7. Ja netiks nodrošināts pieteikams skaits darbinieku tad prognozējams, ka samazināsies sniegto pakalpojumu kvalitāte :

1) veidosies garas rindas pie reģistrācijas dokumentu iesniegšanas,

- 2) Uzņēmumu reģistrs nespēs reģistrēt lietas likumā paredzētā termiņā tai skaitā saīsinātos reģistrācijas termiņos un Valsts kasei nāksies atmaksāt iekasētās dubultās un trīskāršās valsts nodevas, kas samazinās valsts budžeta ieņēmumus,
- 3) iespējamās kļūdas reģistrācijas procesā, darbinieku pārslodzes dēļ un nepietiekamu zināšanu dēļ (ja netiks iedalīta nauda darbinieku apmācība),
- 4) iespējamās prasības tiesā par zaudējumu piedziņu, gadījumos, ja valsts notārs būs kļūdaini pieņēmis lēmumu, vai ja kļūdaini ievadītās ziņas izsludinātas laikrakstā "Latvijas Vēstnesis",
- 5) iespējama liela kadru mainība nepievilcīgo darba apstākļu un regulāras pārslodzes dēļ,
- 6) netiks sniegtas konsultācijas un sagatavoti metodiskie materiāli komersantiem par reģistrācijas un pārreģistrācijas jautājumiem.

2.1.8. Uzskaitītās sekas var radīt sabiedrības neuzticību Komerclikuma ieviešanai un valsts veiktajām reformām kopumā.

2.2. Darbinieku apmācība.

2.2.1. Lai varētu kvalitatīvi reģistrēt komersantus, nepieciešams veikt darbinieku apmācību. Uzņēmumu reģistram nepieciešams nodrošināt 62 stundu apmācība vienam cilvēkam:

- 1) darbinieku apmācība darbam ar Komercreģistra sistēmu – 17 stundas katram darbiniekam,
- 2) padziļināta Komerclikuma normu skaidrošana – 45 stundas katram darbiniekam, jo Uzņēmumu reģistra darbinieki būs pirmie, kam jāpielieto praksē likuma normas un jāmotivē ar šīm likuma normām savi lēmumi.

2.2.2. "Valsts civildienesta likums" nosaka obligāto ierēdņu kvalifikācijas celšanas nepieciešamību. Tā kā Valsts administrācijas skola nevar nodrošināt Uzņēmumu reģistram šādu kvalifikācijas celšanu, kā arī specifisko zināšanu apguvi Komerclikuma ieviešanai, tad darbinieku apmācībai nepieciešams finansējums, lai piesaistītu Komerclikuma izstrādātājus un citus profesionālus mācību spēkus darbinieku apmācību kursu vadīšanai.

2.2.3. Pēc Uzņēmumu reģistra aptaujas datiem apmācību cena vienam cilvēkam svārstās no 20,- Ls + PVN līdz 40,- Ls + PVN dienā. Tātad viena cilvēka apmācības kursam nepieciešams iztērēt 150,- +PVN līdz 300,- Ls + PVN. Uzņēmumu reģistrs plāno apmācību vienlaicīgi visam darbinieku skaitam, kas ir par iemeslu saņemt atlaides un samazināt stundas cenu līdz 2.24 – 2.35 (tai skaitā PVN). Šādā veidā Uzņēmumu reģistrs var ietaupīt 4995,- Ls (37,- Ls uz cilvēku x 135 darbinieki).

Uzņēmumu reģistram viena darbinieka visam apmācību ciklam nepieciešams 140,- Ls par 62 stundu apmācības kursu. Sīkāks apmācību tēmu uzskaitījums dots UR tāmē.

2.2.4. Ja netiek piešķirti līdzekļi darbinieku apmācības programmai, tad var rasties šādas sekas:

- 2.2.4.1. kļūdas reģistrācijas procesā likuma normu nezināšanas vai atšķirīgas piemērošanas dēļ,
- 2.2.4.2. palielinās reģistrācijas laiks vienai vienībai, jo trūks zināšanu un prasmes,
- 2.2.4.3. nespēja sniegt klientiem kvalificētas konsultācijas reģistrācijas jautājumos,
- 2.2.4.4. var tikt radīti zaudējumi valsts budžetā nelikumīgu vai nekompetentu lēmumu pieņemšanas gadījumā,
- 2.2.4.5. palielināsies uzņēmēju neapmierinātība par nekvalificētu valsts ierēdņu darbu.

Tieslietu ministre

I.Labucka